

розділ другий

За десять років

Франсез

Спекотного й безхмарного січневого дня Франсез Велті, авторка любовних романів, які колись були бестселерами, шостою годиною їхала на самоті непривітною пустельною місцевістю на північний захід від свого сіднейського помешкання.

Темна стрічка шосе заспокійливо звивалася попереду, кондиціонер на повну силу дув охолодженим повітрям їй в обличчя. Небо здавалося величезним синім куполом, який накрив її маленьке самотнє авто. Неба було *аж занадто* багато, як на її смак.

Вона всміхнулася, пригадавши собі один із буркотливих відгуків на *TripAdvisor*: *Тож я звернувся на рецепцію і попросив нижчого, хмарнішого, приємнішого неба. Жінка з різким іноземним акцентом сказала, що інших неб не було! І вона поводитися так грубо! БІЛЬШЕ НІЗАЩО. НЕ МАРНУЙТЕ ГРОШЕЙ.*

Франсез раптом подумала, що вона, можливо, ось-ось з'їде з глузду.

Ні, не з'їде. Вона була в нормі. Цілком при тямі. Абсолютно.

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Вона обхопила руками кермо, покліпала пересохлими очима за сонцезахисними окулярами і так широко позіхнула, що аж щелепа хруснула.

— Ой, — сказала Франсез, хоч боляче не було.

Вона зітхнула, видивляючись що-небудь, що порушило б одноманітність пейзажу. Все довкола було таке суворе і безжальне. Можна тільки уявити: дзиччання мух, зловісне каркання ворон, та ще й оце біло-сліпуче гаряче світло. І справді — безкрайні бурі простори*.

Ну ж бо, давай. Хоч корова, хоч городець, хоч хлівець. Я щосили видивляюся хоч що-небудь, що починається на...

Н. Нічого.

Вона посунулася в кріслі, і нижня частина спини враз відгукнулася таким різким і справжнім спалахом болю, що їй аж сльози виступили.

— *Боже!* — жалісливо зойкнула Франсез.

Болі у спині з'явилися два тижні тому — того дня, коли вона остаточно змиралася зі зникненням Пола Драббла. Вона набирала номер поліції і саме намагалася дібрати слово, яким їй називати Пола — її партнер, парубок, коханець, «близький друг»? — коли відчула перший укол. То був найочевидніший з усіх можливих проявів психосоматичного болю, от тільки усвідомлення того, що це психосоматика, ані на крихту не робило той біль слабшим.

Дивно було щовечора дивитися в дзеркало і бачити відображення власного попереку гладеньким, світлим, ніжним і пухким, як завжди. Вона очікувала побачити щось потворне, щось схоже на вузлувате корінняччя.

* *Wide brown land* — слова з поезії австралійської поетеси Доротеї Макеллар (1885–1968). — Тут і далі прим. пер.

Вона поглянула на годинник на панелі: 14:57. Поворот може показатися будь-якої миті. Вона повідомила персоналу, який оформлював її замовлення в «Оселі безжурності», що прибуде десь від 15:30 до 16:00, а вона не робила ніяких незапланованих зупинок.

«Оселя безжурності» була «вишуканим оздоровчим курортом». Порекомендувала його подруга, Еллен. «Тобі потрібно *зцілитися*», — протуркотіла та до Франсез минулого тижня під час обіду після третього коктейлю (пречудового персикового «Белліні»). — «Вигляд у тебе *препаршивий*».

Еллен проходила «очищення» в «Оселі безжурності» три роки тому, коли так само почувалася «виснаженою», «спустошеною», «не у формі» і...

— Так, так, розумію, — сказала Франсез.

— Те місце абсолютно... незвичайне, — розповіла Еллен. — Їхній підхід можна назвати нетрадиційним. Таким, що змінює життя.

— І як же саме змінилося твоє життя? — цілком резонно поцікавилася Франсез, однак вичерпної відповіді на це запитання вона так і не отримала. Зрештою все зійшлося до очних білків Еллен, які стали справді білі, ну зовсім, реально білі! А ще вона скинула три кілограми! Хоч «Оселя безжурності» не спеціалізувалася на схудненні — Еллен особливо на цьому наголошувала. Вона спеціалізувалася на *оздоровленні*, але скажи, ну яка жінка скаржитиметься на те, що скинула три кілограми? Не Еллен, це точно. Та й не Франсез.

Франсез поїхала додому і передивилася вебсайт. Вона ніколи не була прихильницею самообмеження, ніколи не сиділа на дієтах, рідко говорила «ні», коли їй хотілося погодитись,

чи «так», коли хотілося відмовити. Мама казала Франсез, що її першим словом було «ще». Вона завжди хотіла ще.

І от фотографії з «Оселі безжурності» наповнили її дивною несподіваною млостью. Усі вони були якимись золотавими, знятими на світанку чи на заході сонця, а може, обробленими зі спеціальними фільтрами, щоб здаватися такими. Приємні люди середніх літ в «позах воїна» серед білого трояндового саду на фоні прекрасного будинку. Парра ніжиться в одному з «природних гарячих джерел», що оточують садибу. Їхні очі були заплющені, голови захилені назад, вони блаженно посміхалися, оточені клекотливою водою. На іншому фото була зображена жінка, що насолоджувалась «масажем гарячими каменями» на шезлонгу поруч із аквамариновим басейном. Франсез уявила ті теплі камені, як їх розкладають дбайливо і симетрично по її спині, як їхнє магічне тепло висмоктує геть увесь її біль.

Поки вона уявляла гарячі джерела і йогу, на екрані сплигло повідомлення: *«Лише один крок залишився до ексклюзивної десятиденної програми Повної Трансформації Духу і Тіла!»* Це викликало в ній якийсь азарт, і вона клацнула *«Замовити зараз»*, хоч *насправді* й не вірила, що крок залишився лише один. І все ж вона доволі швидко набрала дані своєї кредитної картки, просто про всяк випадок.

Виходило, усього через десять днів вона «трансформується» так, як вона ніколи в житті «навіть не уявляла». Буде дієта, медитація, йога, креативні «вправи на вивільнення емоцій». Не буде алкоголю, цукру, кофеїну, глютену і молочних продуктів, але, щойно поласувавши дегустаційним меню в «Чотирьох Сезонах», вона спожила вдосталь алкоголю, цукру, кофеїну, глютену і молочних продуктів, тож думка про відмову від усього цього не здавалася аж

такою страшною. Харчування буде «персоналізованим» під її «унікальні потреби».

Перед тим, як її замовлення було «прийнято», їй довелося заповнити довжелезну і доволі особисту онлайн-анкету щодо її поточних стосунків, способу харчування, стану здоров'я, вживання алкоголю впродовж останніх тижнів і тому подібне. Вона безтурботно брехала. Це їх зовсім не стосувалося. Їй навіть довелося завантажити своє фото, зняте за останні два тижні. Вона надіслала один зі знімків, зроблених за обідом з Еллен у «Чотирьох Сезонах», з «Белліні» в руці.

Галочками треба було відмітити, чого вона мала намір досягти за свої десять днів: усе від «інтенсивних сімейних консультацій» до «помітного зменшення ваги». Франсез відмітила тільки те, що гарно звучало, на зразок «духовне збагачення».

Як і багато інших речей у житті, на ту мить це здавалося чудовою ідеєю.

Відгуки про «Оселю безжурності» на *TripAdvisor*, що їх вона переглянула вже після сплати вартості (вартість не поверталася), були доволі суперечливими. Це були або найкращі, найнеймовірніші враження, за які люди хотіли поставити більше ніж п'ять зірок, вони обожнювали їжу, гарячі джерела, персонал, або це були найгірші враження за все життя, згадки про судові позови, посттравматичний стрес і зловісні попередження «переступайте поріг тільки на власний страх і ризик».

Франсез знову глянула на панель, сподіваючись, що час уже підходить до третьої.

Припини. Зосередься. Стеж за дорогою, Франсез. Ти ж ведеш машину.

Щось промайнуло в полі її периферійного зору, і вона здригнулася, уявивши, як масивне тіло кенгуру розбивається об її лобове скло.

Нічого. Подібні уявні зіткнення з дикими тваринами постійно крутилися їй у голові. Якщо вже трапиться, то трапиться. Часу на реакцію, швидше за все, не буде.

Вона пригадала подорож з бойфрендом багато-багато років тому. Вони проїздили повз конаючого ему, збитого машиною посеред шосе. Франсез залишилася на пасажирському сидінні, така собі незворушна принцеса, доки її бойфренд вийшов і добив бідолашного ему каменем. Одним влучним ударом в голову. Повернувся він на водійське місце спітнілий і збуджений — міський хлопець, схвильований власними гуманізмом і прагматизмом. Франсез так і не пробачила йому до кінця ту схвильованість. Здавалося, йому *сподобалося* вбивати ему.

Франсез не була певна, що змогла б убити хвору живу істоту, навіть тепер, коли їй було п'ятдесят два, вона була фінансово незалежна і трохи застара, щоб удавати з себе принцесу.

— Ти могла би вбити ему, — промовила вона вголос. — Звісно, могла б.

Боженько. Вона щойно згадала, що той бойфренд уже помер. Стривай, точно? Авжеж, справді помер. До неї дійшли чутки кілька років тому. Здається, ускладнення від пневмонії. Гарі завжди так потерпав від застуд. Франсез ніколи особливо не співчувала.

Тієї самої миті у неї з носа потекло, ніби з крана. Дуже вчасно. Однією рукою вона тримала кермо, а тильною стороною іншої витирала ніс. Фе, гидота. Мабуть, це Гарі помстився з того світу, зробивши так, щоб їй потекло

з носа. Ну що ж, справедливо. Колись вони разом їздили в подорожі і клялися одне одному в коханні, а тепер вона навіть не пам'ятала достеменно, чи він помер.

Вона вибачилася перед Гарі, хоча насправді, якби він міг прочитати її думки, то знав би, що то не її провина; якби він дожив до її віку, то знав би, яким надзвичайно невпевненим і забудькуватим стаєш з роками. Не постійно. Лише іноді.

А іноді мій розум на диво гострий, Гарі.

Вона ще раз шморгнула. Здається, ця жахлива застуда тривала навіть довше, ніж болі у спині. Адже в неї був нежить того дня, як вона надіслала рукопис? Три тижні тому. Її дев'ятнадцятий роман. Вона й досі чекала, що скаже видавець. А був час — давно, наприкінці дев'яностих, її зоряний час — коли її видавець надсилав шампанське і квіти вже через два дні після отримання, ще й із листівкою, підписаною від руки. *Черговий шедевр!*

Вона розуміла, що зоряний час уже минув, та все ж вона й досі була солідною письменницею середнього рівня. Захоплений електронний лист був би цілком доречним.

Чи принаймні дружнє повідомлення.

Хоча б коротким рядком: *Пробач, руки ще не дійшли, але не терпиться прочитати!* Це було б ввічливо.

Страх, який вона відмовлялася визнавати, намагався вибратися на поверхню з її підсвідомості. Ні. Ні. Не може бути.

Вона вчепилася руками в кермо і спробувала заспокоїти дихання. Вона списувала все на ліки від застуди і від нежитю, це через псевдоефедрин її серце стукотіло так, ніби от-от мало статися щось чудове або щось жахливе. Схоже було, коли вона йшла церковним проходом до вітваря обидва рази, як виходила заміж.

Можливо, у неї розвинулася залежність від протизастудних ліків. Вона легко впадала у залежність. Від чоловіків. Від їжі. Від вина. Взагалі-то, просто зараз вона б не відмовилася від келиха вина, а сонце ще стояло так високо. Останнім часом вона трохи пила, хоч і не надміру, але точно з більшою охотою, ніж раніше. Вона ступила на небезпечну доріжку, стрімко рухалася до залежності від ліків і від алкоголю! Як же приємно знати, що вона все ще могла повністю змінитися. Удома залишилася напівпорожня пляшка «Піно Нуар», з викликом виставлена на письмовому столі, щоб усі (насправді тільки прибиральниця) це бачили. Вона була як Ернест, хай йому біс, Гемінгвей. Хіба ж у нього не боліла спина? У них було стільки спільного.

Хіба що Франсез не могла дати ради прикметникам і прислівникам. Вона розсіювала їх своїми романами, ніби розкидала диванні подушки. Яка то була цитата з Марка Твена, що її Сол часто бурмотів собі під ніс, однак достатньо гучно, щоб вона почула, коли читав її рукописи? *Ловіть прикметники і вбивайте їх.*

Сол був справжнім чоловіком, йому не подобались ні прикметники, ані диванні подушки. Вона пригадала Сола — у ліжку, над собою, він смішно лаявся, витягаючи чергову подушку з-під її голови і жбурляючи через усю кімнату, а вона хихотіла. Вона потрусила головою, ніби хотіла відігнати спогад. За яскравістю інтимних спогадів перемагав її перший чоловік.

Коли в житті Франсез усе йшло добре, вона обом своїм колишнім чоловікам бажала тільки щастя і безвідмовної ерекції. Зараз вона хотіла, щоб на їхні посивілі голови звалилися хмари саранчі.

Вона лизнула тоненький поріз від паперу на пучці великого пальця правої руки. Він свербів увесь час, нагадуючи, що навіть найменша з її болячок може цілком зіпсувати їй день.

Машина з'їхала на вибоїсте узбіччя, вона вийняла з рота великий палець і вчепилася в кермо. «Нічого страшного».

У неї були справді короткі ноги, тож їй доводилось підсовувати водійське сидіння ближче до керма. Генрі частенько примовляв, що це виглядало, ніби вона в машинці на атракціоні. Він казав, що це мило. Однак років через п'ять це перестало здаватись йому милим і він лаявся щоразу, як сідав у машину і мусив відсовувати крісло назад.

Те, як він говорив уві сні, здавалось їй чарівним також років зо п'ять. *Зосередься!*

За вікном проносився сільський краєвид. Нарешті знак: *Ласкаво просимо до міста Джаррібонг. Ми пишаємося ЧИСТОЮ МІСТА.*

Вона скинула швидкість до дозволених п'ятдесяти і подумала, що це просто-таки нестерпно повільно.

Вона крутила головою туди й сюди, розглядаючи містечко. Китайський ресторанчик з вицвілим червоно-золотим драконом біля входу. Станція техобслуговування, здається, зачинена. Будівля пошти зведена з червоної цегли. Вікно крамниці алкоголю, здається, відчиненої. Відділок поліції, в якому, здається, немає нагальної потреби. Жодної людини в полі зору. Містечко, може, було охайним, але справляло враження постапокаліптичного.

Вона думала про свій останній рукопис. Дія відбувалася в маленькому містечку. *Ось якою була справжня, понура реальність маленьких містечок!* Не те чарівне поселення, що його вона вигадала і влаштувала серед пагорбів, із

затишним людним кафе, в якому пахло корицею, і з зовсім уже притягнутою за вуха книжковою *крамницею*, ще й прибутковою. Оглядачі мали б цілковите право назвати це «ляпом», от тільки на її роман не буде оглядів, та й усе одно відгуків на свої романи вона не читає.

Ось він який, бідолашний старий Джаррібонг. Ну, прощай, сумне чисте містечко.

Вона натиснула на газ і дивилася, як стрілка знову повертається до сотні. На вебсайті згадувалось, що поворот за двадцять хвилин після Джаррібонга.

Попереду був знак. Вона примружила очі і прихилилась до керма, щоб прочитати: «*Оселя безжурності*» — наступний поворот ліворуч.

Від серця відлягло. Вона це зробила. Вона провела шість годин за кермом і не з'їхала з глузду. Тоді серце завмерло знову, адже тепер їй доводилося поладнати з цією штуковиною.

«Поверніть ліворуч через один кілометр», — наказав їй GPS.

— Не хочу я повертати ліворуч через один кілометр, — сумно відповіла Франсез.

Вона взагалі не мала бути тут — ані в цій порі року, ані в цій півкулі. Вона мусила бути зі своїм «близьким другом» Полом Драбблом у Санта Барбарі, каліфорнійське зимове сонце мало ніжити їм обличчя, поки вони відвідували б виноробні, ресторани і музеї. Вона повинна була проводити нескінченно довгі пообідні години знайомлячись із дванадцятирічним сином Пола, Арі, вслухаючись у його сухе покашлювання, поки він вчив би її грати в його улюблену несамовиту гру на *PlayStation*. Друзі Франсез, у яких були діти, посміювались і кепкували з цього, однак вона

справді хотіла навчитися грати; описи гри видавалися їй доволі складними і захопливими.

У пам'яті зринуло щире обличчя того детектива. Детектив був веснянкуватим, як хлопчак, він так ретельно записував усе, що вона говорила, скрипучою синьою кульковою ручкою. З письмом у нього було кепсько. Він писав «завтра» з двома «з». Він не дивився їй в очі.

Від цього спогаду її тіло наче обдало жаром.

Приймення?

Можливо.

Перед очима попливло. Її почало трусити. Руки ковзали по керму.

Гальмуй, сказала вона собі. *Ти негайно повинна з'їхати з дороги.*

Вона увімкнула поворот, хоч позаду неї нікого не було, і зупинилася на узбіччі. Збагнула, що варто увімкнути аварійку. Піт струменів по обличчю. За лічені секунди сорочка зробилася мокрою. Вона потягла за полу, відгорнула з лоба мокрі пасма волосся. Від холодного подуву кондиціонера її морозило.

Вона чхнула, і від чхання спину вхопив спазм. Біль був таким реальним, таким нестерпним, що вона аж розсміялася, витираючи з обличчя потоки сліз. О так, вона таки їхала з глузду. Точно їхала.

Її накрило хвилиною первісної, некерованої люті. Вона лупила кулаком по клаксону, знову і знову, замруживши очі, відкинувши голову назад, і кричала в унісон із клаксоном, через цю застуду, і через біль у спині, і через бісове розбите серце, і...

— Агов!

Вона розплющила очі і втиснулася в крісло.

Поруч із її автом стояв чоловік і щосили гамселив по склу. По той бік дороги вона помітила автівку, що, вочевидь, належала йому, також з увімкненим аварійним сигналом.

— Що з вами? — гукав він. — Вам потрібна допомога?

Заради Бога. Це ж мала бути глибоко особиста мить відчаю. Оце так ганьба. Вона натиснула на кнопку, щоб опустити вікно.

Дуже крупний, неприємний, неохайний, неголений чоловік роздивлявся її. На ньому була футболка з бляклою емблемою якогось древнього гурту, натягнута на велике пивне пузо, і обвислі сині джинси. Він цілком міг бути якимсь душогубом, що їх показують у серіалах про життя у глибинці. Хоча ця місцевість, щиро кажучи, на глибинку не схожа. Певно, він їхав із глибинки у відпустку.

— Проблеми з машиною? — спитав він.

— Ні, — відповіла Франсез. Вона випрямилась і спробувала посміхнутися. Пригладила рукою розкуйовджене волосся. — Дякую. Зі мною все гаразд. І з машиною все гаразд. Усе добре.

— Ви *хворі*? — не відступався чоловік. Він уже починав її дратувати.

— Ні, — повторила Франсез. — Зовсім ні. Просто застуда.

— У вас може бути серйозна хвороба. Ви виглядаєте *справді* хворою, — додав чоловік. Він насупився і кинув погляд на задне сидіння. — До того ж ви так кричали і сигналили, ніби... втрапили у справжню халепу.

— Ага, — погодилась Франсез. — Ну так. Я ж думала, що я одна на краю світу. Я просто... переживала складний момент.

Вона силкувалася не виказати голосом свого роздратування. Він просто був порядним громадянином, який усе робить правильно. Він поводився так, як поводився би будь-хто інший.

— Дякую, що зупинилися, але зі мною все гаразд, — привітно проказала вона, посміхаючись якомога приязніше і заспокійливіше. Треба ж вгамувати цього великого дивного чоловіка на краю світу.

— Ну добре. — Чоловік випростався — важко, втираючись руками в стегна, але потім стукнув кісточками пальців по даху її автомобіля і, раптом набравшись рішучості, нахилився знову. *Я чоловік, я знаю, що до чого.* — Послухайте, може, ви надто хвора, щоб кермувати? Бо якщо бути за кермом для вас небезпечно, якщо ви становите загрозу іншим водіям на дорозі, то я в жодному разі не можу дозволити вам...

Франсез випрямилась у кріслі. Та що ж це таке.

— У мене просто був напад жару, — бовкнула вона.

Чоловік зблід.

— Он як! — він розглядав її і тримав паузу. — Завжди думав, що це називається *прилив* жару, — додав він.

— Гадаю, використовуються обидва терміни, — припустила вона.

З нею це було втретє. Вона стільки прочитала, вона говорила з кожною знайомою віком за сорок п'ять, вона двічі ходила на прийом до свого лікаря, якому плакала: «Але ж ніхто не каже, що у них це саме так!». Наразі лікар лише спостерігав. Їй рекомендовано приймати спеціальні добавки, відмовитись від алкоголю і гострої їжі. Ха-ха.

— Отже, ви в нормі, — промовив чоловік. Він подивився в обидва боки шосе, наче виглядаючи підмогу.

— Зі мною і справді все гаразд, — повторила Франсез. Спина озвалася легким спазмом, вона намагалася не здригнутися.

— Я й не знав, що ті приливи... чи напади... такі...

— Сильні? Ну, у всіх по різному. Кому як пощастить.

— А хіба не існує... як же це називається? Гормонозамісної терапії?

О господи боже.

— А ви що, можете щось мені призначити? — відрізала Франсез.

Чоловік на крок відступив від машини, примирливо піднявши руки:

— Пробачте. Я лише подумав, чи й моя дружина отак... Ну, мене це не стосується. Якщо все гаразд, то я собі поїду.

— От і чудово, — погодилась Франсез. — Дякую, що зупинилися.

— Нема за що.

Він підняв руку, збираючись щось додати, однак передумав і рушив до своєї машини. На спині футболки виднілися сліди від поту. Чоловік-гора. Йй пощастило, він вирішив, що їй не варто вбивати і гвалтувати. Певно, він віддавав перевагу не настільки спітнілим жертвам.

Вона спостерігала, як він завів автомобіль і виїхав на шосе. Віддаляючись, він постукував пальцем по лобі.

Дочекавшись, коли його машина перетвориться на крапку в дзеркалі заднього огляду, вона потягнулася за запасним одягом, який тримала на пасажирському сидінні саме для такого випадку.

«Менопауза? — перепитала в неї її вісімдесятирічна мама по телефону з іншого кінця світу, адже вона тепер провадила безтурботне життя на півдні Франції. — Ну, не

пригадую, щоб мені це сильно дошкуляло, люба. У мене все минуло за один вікенд, наскільки я пам'ятаю. Упевнена, в тебе буде так само. У мене ніколи не було тих приливів жару. Чесно кажучи, мені це все здається вигадками».

Дурниці, подумала Франсез, витираючи рушником свій зовсім не вигаданий піт.

Вона замислилась, чи не надіслати повідомлення зі своїм розчервонілим обличчям групі своїх шкільних подруг, що з деякими з них була знайома ще з дитсадка. Тепер, збираючись на вечері, вони обговорювали симптоми менопаузи з таким же острахом, як колись обговорювали свої перші місячні. Жодна з них не переживала таких неймовірних приливів жару, як Франсез, тож вона страждала за них усіх. Як усе інше в житті, їхня реакція на менопаузу залежала від їхнього характеру: Ді скаржилася на постійні напади гніву і що якби її гінеколог не схвалив її гістеректомію, то вона вхопила б того нікчемного покидька за комір і щосили вліпила б його об стіну; Моніку захоплювала «чарівна гострота» її відчуттів; а Наталі дуже цікавило, чи з цим була пов'язана її тривожність. Усі гуртом погодились, що цілком у стилі їхньої приятельки Джилліан було померти і таким чином уникнути менопаузи, і тоді всі вони розплакались за своїм просеко.

Ні, вона не надсилатиме повідомлення шкільним подругам, бо раптом згадала, як під час того останнього ланчу вона визирнула з-за свого меню і зловила виразний обмін поглядами: «Бідолашна Франсез». Вона терпіти не могла, щоб її жаліли. Той гурт безнадійно заміжніх жінок мав *зздрити* їй, чи принаймні вдавати заздрощі, усі ці роки, однак виявлялося, що не мати дітей і чоловіка у тридцять — це зовсім не те, що не мати дітей і бути

самотньою у п'ятдесят. Це більше не гламурно. Тепер це навіть жахливо.

Жахіття тимчасове, сказала вона собі, натягаючи свіжу блузку з глибоким викотом. Вона пожбурила вологу сорочку на задне сидіння, завела машину, озирнулася і виїхала на шосе. *Тимчасове жахіття*. Звучить як назва музичного гурту.

Показався знак. Вона примружилась. «*Оселя безжурності*».

«Поверніть ліворуч», — нагадав GPS.

— Так, я знаю, я бачу.

Вона глянула на себе в дзеркало заднього огляду і спробувала прибрати вигляду «життя таке цікаве!»

Франсез завжди подобалася ідея паралельних світів, в яких численні версії її жили різними життями — в одному вона була генеральною директоркою, а не письменницею; в одному — матір'ю двох, чи чотирьох, чи шести дітлахів, а не бездітною; в одному вона не розлучилася з Солом і в одному не розлучилася з Генрі — та зазвичай їй найбільше подобався чи принаймні здавався прийнятним той світ, в якому вона насправді перебувала... а тепер було не так, тепер їй здавалося, що трапилась катастрофічна квантово-фізична адміністративна помилка. Світи переплутались. Вона повинна була насолоджуватись пристрасною і коханням в Америці, а не корчитись від болю і страждати від смутку в Австралії. Це було геть неправильно. Неприйнятно.

І все ж вона була тут. І нічого більше було робити, і нікуди звертати.

— Трясця, — сказала вона і повернула ліворуч.